

Ю.А. Буренніков, к.т.н., проф., В. В. Біліченко, к.т.н., проф.

КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ В М. ВІННИЦЯ

Ключові слова: пасажирські перевезення, маршрут перевезень, режим руху, якість перевезень.

Міський транспорт в сучасному місті є своєрідним життєдіяльним органом, бо життя міста на сьогоднішній день не можливо уявити без постійного ефективного функціонування транспортного комплексу. Стандарти та вимоги сучасного життя зовсім інші ніж були раніше, населення повинно задовольняти свої потреби в зручному переміщенні до місць роботи, культурних та освітніх закладів, а також до місць проживання інших людей та різноманітних сфер обслуговування — ось головне завдання, яке постає перед транспортною системою міста. Якість пасажирських перевезень впливає на психологічний та фізичний стан людей, продуктивність їх праці, відпочинок. Виходячи з цього, удосконалення організації пасажирських перевезень має важливе народногосподарське та соціальне значення. Разом з цим при організації пасажирських перевезень необхідно приділяти значну увагу розробкам, спрямованим на задоволення вимог екологічної безпеки міст з тим, щоб знизити шкідливі викиди автобусів. Найголовнішим критерієм ефективної роботи пасажирського транспорту має бути безпека та комфорт пасажирів, а також зручні маршрути та менші затрати часу на переїзд з одного місця до іншого.

Основні орієнтири розвитку транспорту сьогодні — максимальний комфорт та безпека пасажирів. Задовольняти потреби у безпечному і якісному транспортному обслуговуванні населення та підприємств міста, а також створення умов сталого розвитку транспортного потенціалу в місті.

Найважливішою умовою забезпечення високого рівня перевезень пасажирів є комплексне вирішення проблем, що стоять перед пасажирським транспортом, а саме:

- Вдосконалення мережі маршрутів;
- Вивчення пасажиропотоків і стану задоволення потреб населення в перевезеннях;
- Розробку ефективного механізму контролю за дотриманням нормативно-правових документів при здійсненні перевезень і виконання договірних зобов'язань учасниками перевізного процесу;
- Забезпечення якісного технічного обслуговування та поточного ремонту транспортних засобів;
- Забезпечення інвалідів рівними можливостями користування транспортом міського сполучення;
- Оновлення рухомого складу;
- Підвищення рівня безпеки перевезень пасажирів, екологічної безпеки, впровадження заходів щодо безпеки учасників дорожнього руху.

Для забезпечення системного підходу до вирішення задач по вдосконаленню перевезень пасажирів в м. Вінниця розроблено концепцію розвитку пасажирського автомобільного транспорту. Концепцію розроблено на основі нормативно правових актів, що регулюють перевезення пасажирів в Україні. В Концепції визначаються шляхи розв'язання проблем подальшого вдосконалення перевезень пасажирів автомобільним транспортом, виходячи з нових завдань, що постали перед пасажирським транспортом в умовах поживавлення і відновлення реального сектора економіки, потреби в якісному наданні послуг перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування юридичними та фізичними особами.

Базуючись на результати 56 – го Всесвітнього Конгресу Міжнародного Союзу громадського транспорту, що проходив в Римі в 2005 році і ухвалив фундаментальні основи ефективного вирішення проблеми функціонування і розвитку громадського транспорту, враховуючи недостатньо ефективно функціонування існуючої мережі пасажирського автомобільного транспорту необхідно здійснити всебічний перегляд хаотично сформованої функціонуючої маршрутною мережі. При цьому необхідно враховувати критерії ефективності пасажирських перевезень, що базується на концепції соціально – етичного маркетингу, який стосовно міського пасажирського транспорту полягає в наступному: пасажир зацікавлений в отриманні послуг з необхідним рівнем комфортності перевезень, нижчій вартості та мінімальному часі пересування,

власники транспорту піклуються відносно вищих грошових прибутків, а суспільство в цілому завжди стурбоване станом і збереженням навколишнього середовища в містах, забруднення якого у великих містах більше ніж на 50% створюється автомобільним транспортом

Мета концепції полягала в удосконаленні автобусних перевезень пасажирів у транспортній системі міста Вінниця із забезпеченням покращення організації, техніко-економічних показників та екологічної безпеки.

Для досягнення даної мети пропонується:

- створення основної мережі міського автобусного сполучення в режимі загального користування;

- організація роботи автобусів на маршрутах шляхом вибору оптимальних форм руху та відповідного їм типу рухомого складу, його розподілу на маршрутах за рівнем комфортності.

Для вирішення цих питань пропонується створення в м. Вінниця маршрутної мережі пасажирського автомобільного транспорту, яка складалася б з таких маршрутів:

- магістральні (основні) маршрути, які з'єднують великі пасажироутворюючі пункти зі сталим пасажиропотоком і проходять по вулично-дорожній мережі міста, що дозволяє безперешкодний рух автобусів великої місткості. Ці маршрути утворюються, якщо пасажиропотік на них (обсяг перевезень пасажирів) є сталим і його величина встановлена згідно з методикою вивчення попиту населення на пасажирські перевезення дозволяє використовувати автобуси великої або середньої місткості з забезпеченням рекомендованих інтервалів руху;

- допоміжні (підвізні) маршрути – основним призначенням яких є перевезення пасажирів від пасажироутворюючих пунктів до магістральних (основних) маршрутів та маршрутів електротранспорту з метою забезпечення безперешкодного пересування пасажирів транспортною мережею міста. Ці маршрути в більшості випадків призначені для з'єднання районів з малою щільністю населення, переважно приватної забудови, з основними маршрутами;

- місцеві маршрути – перевезення пасажирів в межах окремих районів міста;

- маршрути підвищеного комфорту – які з'єднують окремі райони міста переважно з малою щільністю населення (райони приватної забудови) з основними пасажиропотоками транспортної системи міста, культурними, освітніми закладами, закладами охорони здоров'я тощо. Такі маршрути доцільно організувати по дорогах які не використовуються для організації основних маршрутів.

Режими руху транспортних засобів за маршрутами пасажирського транспорту встановлюються, базуючись на даних досліджень з врахуванням критерію ефективності міських пасажирських перевезень:

- магістральний (основний) маршрут – на цих маршрутах найбільш доцільно застосовувати звичайний та експресний режими руху;

- допоміжні (підвізні) маршрути, виходячи з необхідності перевезень пільгових категорій пасажирів та вирішення соціальних задач доцільно застосовувати звичайний режим руху;

- місцеві маршрути та маршрути підвищеного комфорту – ефективнішим є режим маршрутного таксі.

Згідно з існуючими рекомендаціями тип транспортного засобу залежить, в першу чергу, від обсягу перевезень на маршруті та його довжини.

Базуючись на даних дослідження можна стверджувати, що ефективними транспортними засобами будуть:

- на магістральних та допоміжних маршрутах - автобуси великої та середньої місткості;

- на маршрутах підвищеного комфорту та місцевих маршрутах - автобуси середньої місткості та мікроавтобуси.

При виборі і обґрунтуванні основної мережі міського автобусного сполучення в режимі загального користування ми керувалися такими вимогами:

- основні пункти транспортного тягіння і масового скупчення пасажирів пов'язуються між собою найкоротшими напрямками.

- маршрути повинні забезпечувати безпересадочні поїздки пасажирів на основних напрямках проходження.

Вирішення цих задач пропонується шляхом створення муніципального пасажирського автотранспортного підприємства, яке взяло б на себе, в першу чергу, перевезення пасажирів на основних та допоміжних маршрутах автобусами великої та середньої місткості.

Міське автобусне сполучення має бути спрямованим на те, щоб із скороченням соціальних, економічних та екологічних витрат задовольняти існуючі пасажиропотоки у просторі й часі.

